

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

APOLOGIA THOMISTARUM,

Seu Calvinismi & Iansenismi depulsio.

PRÆFATIO.

Nter diversas veritatis deserta calumnias, quibus olim à Pelagianis pulsatum cum Ecclesia legimus Augustinum, hæc una cateris acerbior, sepius, & invidiosius repetita, Sanctissimum Virum movebat, quòd tanquam Manichæus palam traduceretur, quasi plus a quo divine gratia, in præiudicium libertatis, faveret. Non poterat Vir Sanctus dissimulare calumniam, & prostratos fidei hostes alloquens, quibus vana sine viribus ira, & una ad conviciandum vox supererat: Vobis (inquit) tam malitiosum venenum antiqui serpentis irrepit, ut & Catholicos horrore Manichæi nominis infametis.

Et Iuliano, hereticâ, id est perfrictâ fronte, insultanti improperat, solitum nefario vocabulo terrere imperitos, cum diceret, ne igitur vocentur hæretici, fiunt Manichæi.

Nihil habet Schola Thomistica maius, quàm ut in his de gratia & libero arbitrio disputationibus, D. Augustinum magistrum audivat, nec ab ea doctrina, quam totis viribus defendit, & cui immortuus est, vel latum unguem recedat. Sed aliud etiam unde nihilo minus gloriæ in Scholam nostram redundat, licet addere, quod D. Augustino, nedum doctrina, sed & calumniam confortio iungatur; hoc enim habet cum suo Magistro commune, ut consensionis doctrina cum hereticis, ab emulis accusetur.

Quamprimum libris editis vulgata est calumniâ, quam vix unquam S. Augustini, & D. Thomæ Discipuli, sibi importari potuisse credidissent, egregiè depulsa est, plurimorum operâ, ut erat res facili: & inter præcipuos, Collegii Salmanticensis Theologus, & Ioannes à S. Thoma, ita argumenta omnia contriverant, ut ea calumniâ, cum tota lite profligata videretur, nihilque ultra esse metuendum, quàm ut Adversarii suæ famæ potius quàm nostræ causæ nocerent: si eandem accusationem cum suis argumentis, quibus non tam fidem, quàm fucum facerent, instaurarent. Suadebat etiam post ista sibi temperaturos, quòd neminem lateeret, hanc accusationem consensionis cum Calvino, à sola amolendi Pelagianismi suspicionem necessitate proficisci. Ita enim Episcopus Societatis scriptor, minime suspectæ fidei, & sincera, etiam ultra quam sui forsitan voluissent, viro scripserat, ad hanc accusationem suis fuisse compulsos, necessitate defensionis, quam vix aliunde petissent. Bannez (inquit) & plerique ejus Discipuli, in publicis disputationibus, privatisque sermonibus, & scriptis, cæperunt notare illam sententiâ (Molina subicit) Pelagianam. Contra nostri, ut notam Pelagianismi suæ sententiæ vitarent, obijciebant oppositæ notam Calvinismi. Sed demum, præter dubiam spem, certam etiam securitatem assererat, quòd nedum à partium studio remotis, sed ipsi etiam Adversarii probarentur, quæ inter Calvinii & suam doctrinam Thomistâ discrimina designaverant, & quot quot è Societate contra Iansenianos scripserant, etiam Thomistarum patrociniis suscepissent, & ab eorum Scholâ omnem Calvinismi, & Iansenismi suspicionem depulissent.

Verum ut cogitationes hominum, & ipsi homines sapius fallunt, nec ulla est in Adversarii fide victoria spes reponenda, adhuc post ista, post tot præiudicia, quibus non ex vero hanc accusationem proficisci, ipsa Adversarii, quâ nullus gravior aut fide dignior testis haberi potest, confessione, palam omnibus erat; post probatam Adversarii Thomistarum defensionem, post susceptam etiam nostræ Scholæ vindicationem, & navatam præclare operam, quâ nos à Calvinii erroribus, longissimis intervallis secernebant; iterum tamen, atque iterum, tum libris editis; tum scriptis, & sermonibus privatis, Calvinismus obicitur. Justa adhuc est (si Adversario fides) insignium Catholicorum suspicio, quâ nimiam sententiæ Thomistarum cum sententiâ Novatorum affinitatem timet. Justa adhuc defensorum scientiæ mediæ petitiõ, qui post tam longam tot annorum altercationem, adhuc quærent, quæ sit re ipsa differentia inter Adversariorum & Calvinii doctrinam, in eâ præcisè elubitatione, quâ petitur, sit ne aut non sit in homine liberi arbitrii usus aliquis, inquit P. Arnatius, libro pro defensione scientiæ mediæ Tolosæ edito.

Sed necum seniores cordatos viros non dubito, quibus hæc ars negandi & affirmandi, pro ratione temporum, probari non potest, justiore D. Thomæ Discipulos, habere exposulandi rationem, quòd

Tom. 2. di
stus. 118
c. 9. n. 55

Disp. 4. ca.
ultima.

Quòd cum in causa Iansenii, eos in diversam à Calvinii erroribus sententiam abire contendant, & inde tam longo intervallo distare, ut terra potius cælum sociari possit, quàm adeò diversa placita in unam sententiam convenire; adhuc Calvinismum improperent Thomistis, à quibus, si fas est credere, pene Calvinus prodierit, & quibus Trivisus ure societatis suppetitas laturus se se patronum adiunxerit.

Quòd olim, cum primum exorta est inter D. Thomæ & Molina discipulos disceptatio, obijceretur nostra sententia cum erroribus Calvinii consortium, non admodum agrè tulimus; agnovimus defensionis necessitatem, argumentum suggestisse, & eiusmodi esse, qualia obijci solent plurima, qua nec sudore nec labore egeant ut solvantur. Quòd post exortas Iansenianorum cum Molina Discipulis concertationes, Molinistæ Thomistarum causam agerent, & remotissimos esse à Iansenii partibus contenderent, plurimum gratulabamur; & ita nobiscum reputabamus, vexationem dedisse intellectum, & hoc saltem Adversarios reportasse commodum ex concertationibus cum Iansenianis, ut Catholicam esse Thomistarum sententiam, iustamque defensionem, & agnoscerent, & probarent.

Verùm post agnitam, ac probatam, defensionemque nostræ Scholæ doctrinam, & recensita, ac veluti digito designata, plurima inter Calvinum & nostros discrimina, iterum nobis ex Calvinismo consulari invidiam, id sanè nedum Thomistæ, sed quidquid est eruditorum hominum, quibus veritas cordi est, agrè ferent; & agnoscent quòd aliquando Ripalda dixit, accusationem non ex sententia qua animo sedeat, sed ex necessitate defensionis proficisci, vel ad creandam in fontibus apud vulgus invidiam; & demum nullam, cur de Calvinismo Thomistis obiecto agitur, Adversariis habendam fidem, à qua exciderint, eà scribendi ratione, qua toties pro ratione temporum sententiam mutat.

Cum primum Theologia cursum parare cœpi [anni circiter septem inde elapsi sunt] iam tum Apologiam Scholæ nostræ, & vindicias meditabar, & quarto Tomo prima editionis pollicitus sum: sed fuit apud me plurimum dubitandi locus, ne periculum esset, si eorum cursum interciperem, qui egregie causam Thomistarum agebant. Sed postquam eò progressi sunt, & adeò calcata est via, ut nullum periculum sit, eos aut revocaturos gradum, aut negaturos eam inivisse viam, opera pretium visum est, & opportunum tempus, quò fidem promissorum absolverem, & in defensionem Scholæ nostræ ostenderem, quò tandem pervenissent. Sanè eo pervenerunt, ut causam nostram egregie promoverint, nec felicius unquam, quàm à Molinistis, Thomistæ defensi sunt; non perfuntoria, aut levi operâ, sed toto quo valebant conatu; quod mirari (erudite Lector) desine; ita enim eorum res postulabant, et si forsitan non adeò sua fama consultum sit; vix enim ea scribendi ratio eruditus viris probari poterit, qua neget & affirmet, accuset & defendat, ut viri affectus animi, aut temporum, & rerum occasiones impellunt.